

door toegenomen intravasale stolling verklaard kunnen worden, hetgeen in zeer recente literatuur óók naar voren komt. Het lage trombocytenaantal kunnen wij niet als steun voor deze laatste opvatting beschouwen. Immers, het was bekend dat onze patiënte leed aan een carcinoom, dat blijkens de afwijkingen in het perifere bloed (myelocyten en normoblasten) uitgebreide beenmergmetastasen moest hebben teweeggebracht.

Daling van het gehalte aan fibrinogeen en andere stollingsfactoren wordt inderdaad experimenteel teweeggebracht door het veroorzaken van intravasculaire stolling doch evenzo door het opwekken van versterkte fibrinolyse.

Ook het lage plasminogeen gehalte lijkt ons niet te passen bij een intravasculaire stolling alléén. Zoals DUDOK DE WIT (1962) aantoonde, wordt bij de stolling geen belangrijke hoeveelheid plasminogeen in het stolsel ingesloten. Bij de genoemde ziektebeelden, die met een hemorrhagische diathese gepaard gaan, is vermoedelijk het fysiologische evenwicht tussen stolling en fibrinolyse verstoord.

Bij de individuele patiënt is het echter vaak moeilijk met voldoende zekerheid uit te maken, of er sprake is van primaire intravasale stolling dan wel primaire fibrinolyse. Daardoor is ook de juiste keuze van behandeling met heparine of epsilon-aminocapronzuur niet eenvoudig.

Literatuur: BOOMGAARD, J. en A. M. J. MOERS (1963) *Ned. T. Geneesk.* **107**, 903. — DUDOK DE WIT, CHR. (1962) *Fibrinolyse*. Amsterdam. — HENSEN A., E.A. LOELIGER en C. H. W. LEEKSMA (1963) *Ned. T. Geneesk.* **107**, 1098. — MEILOF, J. (1963) *Ned. T. Geneesk.* **107**, 1098.

Amsterdam, 28 juni 1963

J. BOOMGAARD
A. M. J. MOERS

DE ANONIMITEIT BIJ DE „NUTTIGE NOTITIES”

Op de Nuttige Notities no. 31 en no. 32 kwam een tweetal brieven binnen, die door ons van commentaar werden voorzien. Onze namen werden daarbij niet vermeld. Dit pijn ons.

In onze Nuttige Notities worden van tijd tot tijd problemen behandeld, waarvan de oplossing niet zonder meer vast staat. Het verslag van onze stafbespreking vermeldt datgene, wat wij ervan vinden. Het bedoelt geenszins het laatste woord te zijn. Het verslag vermeldt met opzet de namen van de deelnemers niet. Het gaat immers niet om de personen, maar slechts om datgene, wat deze zeggen.

Geheel anders wordt het bij een discussie in dit *Tijdschrift*. Wij menen, dat zij die ons bestrijden, steunen, of op andere wijze hun best doen het probleem te helpen oplossen, recht hebben te weten, met wie zij te maken hebben.

Gaarne laten wij daarom weten, dat het bij de internist I van Nuttige Notitie 31 en bij de chirurg I van Nuttige Notitie 32 ging om: Dr. L. SCHALM en Dr. H. R. BAX.

Arnhem, 28 juni 1963

H. R. BAX
L. SCHALM

Bij de antwoorden op ingezonden stukken naar aanleiding van „Nuttige Notities” werden door ons de ondertekeningen weggelaten in de veronderstelling dat de sprekers op de vergadering ook bij latere discussie daarover anonimiteit zouden willen handhaven. Deze veronderstelling blijkt onjuist geweest te zijn. Natuurlijk hebben de samenstellers van de „Nuttige Notities” het recht om zelf de tijd voor een démasqué te bepalen.

Amsterdam, 3 juli 1963

REDACTIE

BERICHTEN BUITENLAND

Engeland

Psychologische leergangen voor huisartsen. — De „Tavistock clinic seminars” zijn bedoeld als „an approach to emotional problems in general practice”. Onlangs hebben dankbare deelnemers getuigd van het profijt dat huisartsen in de loop van twaalf jaar van de seminars hebben gehad. Verscheidenen brachten ter gelegenheid van het symposium ervaringen uit de praktijk ter sprake. „General practitioners should not try to be psychiatrists but they could and should have a psychotherapeutic outlook — which could be gained through seminar training”. (*Lancet*, 15 juni, bl. 1317).

28b

„BCG-itis” en hypoglobulinemie. — Drie artsen te Liverpool geven de ziektegeschiedenis van een mannelijke zuigeling, die 4 dagen oud, met BCG werd behandeld en negen maanden later overleed. Er had zich een niet tot genezing neigende „BCG-itis” ontwikkeld; een door *Pneumocystis carinii* veroorzaakte pneumonie maakte een einde aan het leven. Bovendien werd hypoglobulinemie vastgesteld, een afwijking die in de literatuur zowel met „BCG-itis” als met *Pneumocystitis-carinii*-infectie in verband wordt gebracht. „It is clearly desirable that any future cases should be thoroughly investigated with this possibility in mind. B.C.G. has already had to live down one scandal for which it was not responsible: it would be unfortunate if it were to be blamed for deaths which should be laid at another diagnostic door”. (*Brit. med. J.*, 8 juni, bl. 1512).

Antibiotica in melk. — De herhaalde aanwezigheid van penicilline in melk is het gevolg van de ruime toepassing van dit antibioticum ter bestrijding van mastitis bij het melkvee. Het bezwaar is tweeledig: wie gevoelig is, kan op penicilline in melk uiterst onaangename reacties ondervinden; bovendien moet men ermee rekening houden dat het gebruik van penicilline in melk gevoeligheid verwekt. Het Engelse ministerie van landbouw deed dezer dagen een rapport over het onderwerp verschijnen (*Antibiotics in milk in Great Britain*, H. M. Stat. Off., 1 sh. 3 d.), waarin de uitkomsten van een onderzoek van 41.700 monsters verwerkt zijn. De rapporteurs verlangen een anti-mastitiscampagne: betere techniek van melken en algemene hygiëne, voorts zuinigheid met penicilline, en melk van behandelde dieren enige dagen niet tot de consumptie toelaten. Aan het onderwerp is eveneens kort geleden een rapport van de wereldgezondheidsorganisatie (*Techn. Rep. Series*, 1963, No. 260) gewijd. (*Brit. med. J.*, 8 juni, bl. 1491).

E. Chain. — De Nobelprijswinnaar ERNEST CHAIN, die met Sir HOWARD FLOREY de betekenis van penicilline aan het licht bracht, is sinds 1948 leider van het internationale centrum voor chemische microbiologie in het Istituto superiore di Sanità te Rome. Hem wacht de leiding van een medische werkgroep in het instituut voor biochemie dat in 1964 als afdeling van het Imperial College of Science and Technology te Londen gereed zal komen. (*Med. News*, 7 juni, bl. 2).

Thomas Percy Rees overleden. — De psychiater Dr. T. P. REES is op 64-jarige leeftijd overleden. Men prijst hem als Brits pionier van het moderne streven naar „humanity and toleration in the care of the mentally disordered”. „T. P. was justly proud of his pioneer work with the open door system and in abolishing such horrors as safety rooms, strong clothing, and „draughts and powders”. „He would recall how, when he first went to the hospital, a long row of